

FJALLSKILASAMÞYKKT

fyrir Kelduneshrepp í Norður-Þingeyjarsýslu.

I. KAFLI

Stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Kelduneshreppur í Norður-Þingeyjarsýslu er sérstök fjallskiladeild og telst allt land vestan Bakkahlaups innan fjallskiladeildarinnar.

2. gr.

Héraðsnefnd Norður-Þingeyjarsýslu hefur á hendi yfirstjórn allra mála fjallskiladeildarinnar, samkvæmt lögum um afréttamálefni, fjallskil o.fl. nr. 6/1986, en hreppsnefnd Kelduneshrepps, að öðru leyti, alla stjórn og framkvæmd fjallskilamálanna. Hreppsnefnd velur úr sínum hópi einn mann til að annast framkvæmd fjallskilamálanna og nefnist hann fjallskilastjóri.

II. KAFLI

Notkun upprekstrarlands.

3. gr.

Allt land fjallskiladeildarinnar telst til afréttar, nema afgirt land, og til fjallskila, nema ræktað land.

4. gr.

Ef þurfa þykir skal hreppsnefnd beita sér fyrir að sumargöngulönd hreppsins séu metin til ítölu, sbr. 18. gr. laga nr. 6/1986. Nú hefur ítölumat farið fram í tiltekið landssvæði og í ljós komið að einstaka fjáreigendur skortir land til sumarbeitar fyrir fé sitt og skulu þeir þá greiða upprekstrargjald til fjallskilasjóðs, er síðan greiðir hagatoll til þeirra landeigenda, er landrými hafa fram yfir þarfir. Hreppsnefnd ákveður þessi gjöld.

5. gr.

Heimilt er að nota til upprekstrar fyrir sauðfé heiðaland allt í fjallskiladeildinni, þó ekki afgirt land, nema það sé ekki eðlilega nýtt til beitar en almenningsþörf krefjist notkunar.

6. gr.

Nú gengur fé að sumrinu milli afrétta fjallskiladeildarinnar og nærliggjandi hreppa og á þá sá, er fyrir áganginum verður, kröfurétt á hinn um haga- og gangnagjald, nema öðruvísi hafi um samist milli aðila. Skal miða gjaldið við tölu ágangsfjárins eins og hún reynist á haustréttum.

7. gr.

Eigi má eigandi eða umráðamaður lands, sem notað er til sumargöngu, taka sauðfé eða annan búpening í land sitt af mönnum sem heimili eiga utan hreppsins, nema samþykki hreppsnefndar komi til. Ekki hefur eigandi lands, sem liggur innan takmarka fjallskiladeildarinnar, sé hann búsettur utan hennar, rétt til að lána eða leigja það til upprekstrar, nema

með samþykki hreppsnefndar Kelduneshrepps. Telji hreppsnefnd að of mörgu fé sé sleppt til sumargöngu í þau lönd sem að hreppsmörkum liggja, getur hún krafist ítölu skv. ákvæðum laga nr. 6/1986.

III. KAFLI

Fjárréttir.

8. gr.

Tjarnaleitisrétt skal vera aðalrétt í fjallskiladeildinni, en aukaréttir svo margar sem nauðsynlegt er, enda gangi úrtíningsfé þaðan til aðalréttar og dragist þar upp. Skylt er hverjum fjáreiganda að sækja fé sitt til aðalréttar.

9. gr.

Kostnaður við byggingu og viðhald aðalréttar greiðist úr fjallskilasjóði, en um aukaréttir fer eftir ákvörðun hreppsnefndar.

Þeim hreppum sem fjár geta átt von í réttum í fjallskiladeildinni er skylt að greiða byggingarkostnað og viðhald dilka fyrir fé sitt.

10. gr.

Skyldur er hver landeigandi að leggja til land undir réttir, þó ekki tún eða engi. Valdi réttarbygging grasnámi eða jarðarusla, skal bæta það landeiganda, ef krafist er, eftir mati tveggja óvilhallra manna, er tilkvaddir séu af sýslumanni.

IV. KAFLI

Göngur og réttir.

11. gr.

Fjártala til fjallskila skal vera jöfn ásetningstölu hvers fjáreiganda næst liðið haust. Skyldur er hver húsráðandi að inna af hendi fjallskil fyrir sig og heimilisfólk sitt, eftir því sem hreppsnefnd ákveður. Ríkisstofnunum, svo sem Landgræðslu ríkisins, Skógrækt ríkisins o.fl., er skylt að hreinsa afgirt umráðasvæði sín á eigin kostnað. Hreinsun á þeim skal samræmd fjallskilum eftir því sem kostur er.

12. gr.

Hreppsnefnd ákveður hvernig afrétt skuli skipt í leitir og um tölu gangnamanna í leit hverri, svo og tölu þeirra er senda þarf til fjárrétta utan fjallskiladeildarinnar.

Öll fjallskil skulu metin til vinnustunda af hreppsnefnd og ákveður hún vinnulaun á hverjum tíma.

13. gr.

Árlegum fjallskilakostnaði skal jafnað niður til greiðslu á allt það fé sem gengur á afréttum hreppsins. Réttarstjórar tilkynna hreppsnefnd um tölu fjár úr öðrum hreppum, og svarar hver hreppur til allra kvaða samkvæmt samþykkt þessari.

Fjallskilagjöld skulu, að því leyti sem þau eru ekki jöfnuð með fjallskilum, greidd að fullu í lok hvers árs.

14. gr.

Nú vanrækir einhver að gera þau fjallskil sem á hann hafa verið lögð, og telst það gangnarof og varðar sektum, allt að helmingi af matsverði fjallskilanna sem vanrækt voru. Sé brotið ítrekað tvöfaldast sektirnar hverju sinni. Þó mega þær aldrei verða hærrí en fjórfalt matsverð fjallskila þeirra sem vanrækt voru. Ekki er skylt að kæra fyrir gangnarof, ef forföll eða aðrar fullgildar málsbætur eru fyrir hendi. Sektir fyrir gangnarof renna í fjallskilasjóð.

15. gr.

Gangnaforingjar skulu vera sjálfir í göngum, nema lögmæt forföll hindri. Ber þeim þá að setja fullgilda menn í sinn stað. Gangnaforingjar skera úr um hverjir eru fullgildir gangnamenn. Óhlýðnist gangnamaður gangnaforingja, eða sýni hirðuleysi, varðar það sektum sem um gangnarof. Gangnaforingja ber skylda til að tilkynna fjallskilastjóra um öll gangnarof þegar að hverjum göngum loknum.

16. gr.

Tvenn skulu fjallskil ár hvert. Auk þess skal hreppsnefnd heimilt að skipa fyrir um fleiri fjallskil, ef þurfa þykir. Nú kemur óveður, er gangnamenn eru af stað komnir, og göngur byrjaðar, svo þær verða að litlu gagni eða engu, og er þá komið undir álit hreppsnefndar hvort telja skuli að göngur hafi náð tilgangi í það sinn.

17. gr.

Hreppsnefnd ákveður gangnadaga haust hvert, eftir því sem best hentar vegna slátrunar. Þó skulu fyrri, eða fyrstu, göngur eigi fara fram fyrr en 25. ágúst hið fyrsta og síðari, eða síðustu göngur, eigi síðar en 10. október.

18. gr.

Hreppsnefnd skal birta með dreifibréfi, sem berist hverjum þeim sem gert er að inna af hendi fjallskil, nokkru á undan fyrstu göngum, hvað hver fjáreigandi skal leggja til fjallskilanna. Sé þar tekið fram hvernig göngum skuli hagað í hvert sinn, tilnefndir gangnaforingjar og þeir menn sem sendir eru á aðrar fjárréttir. Hreppsnefnd skipar réttarstjóra, er hafi umsjón með réttun fjárins og sundurdrætti. Getur hann kvatt sér til aðstoðar svo marga menn sem þarf til þess að sundurdráttur fjárins gangi greiðlega. Óhlýðni gegn skipunum réttarstjóra varðar sektum.

19. gr.

Hver fjáreigandi er skyldur til að hafa svo marga menn á þeirri fjárrétt, sem hann á sókn að, sem með þarf til þess að fé hans verði dregið svo greiðlega sem réttarstjóri mælir fyrir. Skal að minnsta kosti einn maður vera kominn til réttar frá hverjum fjáreiganda þá réttað er og sundurdráttur byrjar, og er fjáreiganda óheimilt að yfirgefa rétt meðan á sundurdrætti stendur án lögmætra forfalla. Enginn má reka fé frá réttinni meðan á sundurdrætti stendur, nema réttarstjóri leyfi.

20. gr.

Tekjum fjallskilasjóðs má aðeins verja til að standa straum af fjallskilakostnaði, greiðslum fyrir aukaleitir og eftirleitir, réttarbyggingum og viðhaldi rétta o.fl. þess háttar.

21. gr.

Þyki einhverjum sér gerð of mikil fjallskil, hefur hann rétt til að kæra það fyrir hreppsnefnd, er leggur úrskurð á kæru hans. Úrskurði hreppsnefndar má skjóta til héraðsnefndar. Enginn getur, með því að kæra, skotið sér undan að inna af hendi þau fjallskil sem á hann voru lögð.

V. KAFLI**Eftirleitir.**

22. gr.

Þá fjallskilum er lokið, má hreppsnefnd ráða menn til eftirleitar á afrétti, eða leyfa mönnum eftirleitir á eigin kostnað.

23. gr.

Eftirleitargjöld fyrir óheimt innanhreppsfé greiðist úr fjallskilasjóði. Fundarlaun skulu vera 1/5 hluti af verði fundins fjár samkvæmt skattmati sauðfjár næst liðið ár. Fyrir óheimt fé sem finnst í almennum smölunum, eftir að fjallskilum er lokið, er ekki skylt að greiða fundarlaun.

24. gr.

Hver maður skal auðkenna fé sitt með glöggu marki á eyrum. Rétt er að auðkenna fé með brennimarki á hægri horni. Um markréttindi fer sem í lögum er ákveðið. Hver fjár-eigandi er skyldur til að auðkenna fé sitt á vinstra horni með P 1.

25. gr.

Öll fjármörk í fjallskiladeildinni skal birta í markaskrá Suður-Þingeyjarsýslu og Húsa-víkurkaupstaðar, ef um það semst við héraðsnefnd þeirrar sýslu, en að öðrum kosti í sérstaka markaskrá. Markaskrá skal prenta svo oft sem lög mæla fyrir um, og oftast ef þurfa þykir, og útbýta meðal búenda í fjallskiladeildinni. Hver bóndi er skyldur til að geyma markaskrá meðal þeirra heimildarskjala er fylgja býli hans og skila næsta ábúanda er ábúendaskipti verða á jörðinni. Vilji menn taka upp eða nota mörk, sem ekki standa í markaskránni, skulu þeir fá til þess leyfi markavarðar Suður-Þingeyjarsýslu, sem þá birtir þau í Lögbirtinga-blaðinu og sendir lýsingu þeirra til hreppsnefnda í næstu sveitum.

VI. KAFLI**Óskilafé.**

26. gr.

Óskilafé sem ekki finnast eigendur að, skal hreppsnefnd hirða og láta farga, og skal verði hvernar kindar haldið sérgreindu. Því óskilafé sem einhver einkenni hefur, skal hrepps-nefnd lýsa í Lögbirtingablaðinu. Hafi enginn sannað eignarrétt á fénu innan sex mánaða frá birtingu auglýsingarinnar, fellur verð þess í fjallskilassjóð.

VII. KAFLI**Fjárrekstrar.**

27. gr.

Þegar sauðfé er rekið um hérað skal þess gætt að rekstri hverjum fylgi nægilega margir og duglegir rekstrarmenn svo að sem minnstur bagi verði að fyrir þá er lönd eiga, sem um er rekið. Eigi skal leggja upp með slíka rekstra að morgni fyrir en markljóst er orðið, og eigi halda áfram að kvöldi eftir að skyggja fer, nema brýna nauðsyn beri til. Rekstrarmönnum ber að gæta þess vandlega, að annað fé lendi eigi saman við reksturinn, en verði það, skulu þeir, er þess verða varir, draga það fé úr rekstrinum og annast um að það komist í áttaha sína, eigendum að kostnaðarlausu. Skaða sem hlýst af því að útaf þessu er brugðið ber eiganda eða umsjónarmanni rekstursins að greiða eiganda fjárins, en sannist það, að skaðinn stafi af skeytingarleysi rekstrarmanns, skal hann auk þess sæta sektum.

VIII. KAFLI
Almenn ákvæði.

28. gr.

Hreppsnefnd Kelduneshrepps sker úr öllum ágreiningsmálum er fjallskil varða, en skjóta má þeim úrskurðum til héraðsnefndar Norður-Þingeyjarsýslu.

29. gr.

Mál sem rísa út af brotum gegn samþykkt þessari skal fara með að hætti opinberra mála.

Samþykkt þessi, sem héraðsnefnd Norður-Þingeyjarsýslu hefur samið, staðfestist hér með samkvæmt lögum um afréttamálefni, fjallskil o.fl. nr. 6/1986, til að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim sem hlut eiga að máli. Jafnframt er úr gildi felld fjallskilareglugerð fyrir Kelduneshrepp nr. 209 28. júní 1974.

Landbúnaðarráðuneytinu, 15. mars 1996.

Guðmundur Bjarnason.

Jón Höskuldsson.

AUGLÝSING

um breytingu á gjaldskrá Hitaveitu Suðurnesja fyrir raforku.

Samkvæmt vatnalögum nr. 15, 20. júní 1923 og orkulögum nr. 58, 29. apríl 1967, hefur ráðuneytið staðfest eftirfarandi breytingar á gjaldskrá Hitaveitu Suðurnesja fyrir raforku, er taki gildi 1. apríl 1996:

Gjaldskrá Hitaveitu Suðurnesja fyrir raforku nr. 552, 28. desember 1993:

Liður A.1	Orkugjald	verði 5,25 kr/kWst	var 6,00 kr/kWst
Liður C.2	Daghitun, húshitun rofin	verði 3,14 kr/kWst	var 3,05 kr/kWst
Liður C.3	Næturhitun, húshitun	verði 1,75 kr/kWst	var 1,70 kr/kWst

Aðrir liðir gjaldskrárinnar verði óbreyttir.

Iðnaðarráðuneytinu, 25. mars 1996.

F. h. r.

Kristmundur Halldórsson.

Steinunn Bjarman.